[illegible]

1821
————
8344

వేదాంతము

శ్రీసీతారామం:

జికెర్ భైతుల్ని జెమ్.

అనగా ప్రిస్థాపన భైతులు

సర్వజనోపయోగమగునటుల

గోదావరి జిల్లా యిలాకా తునిపట్టణంబున

వెలసియున్న

శ్రీరాజావత్సవాయ వేంకటసింహాద్రిజగపతిరా

జుబహదరుగారిచే రచియింపంబడి

స్వకీయ

శ్రీసీతారామనిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి

ప్రెస్సుమేనేజరు కుచ్చర్లపాటిసూర్యనారా

యణరాజుగారిచే ప్రచురింపంబడియె.

౧౮౯౫సం॥ డిశంబరు తే ౨౦ ది.

ప్రింటర్ శ్రీరంగం సీతారామయ్య.

శ్రీసీతారామం.

—{@}—

జి కెర్ ప్రేతుల్జెమ్.

రామనామ రత తేరహెూ జబ్ తగ్ ఘటమే
ప్రాణ్ | కబవకదీనదయాలకేభనకపడేగీకాన్ ||౧||

టీ|| రామునామం శరీరములయందు ప్రాణము
లున్నంతవరకు స్మరిస్తూ వుండండి. ఆయన దీనద
యాళుడు గనుక యెప్పుడైనా వినబడి నీవు తరిం
చకమానవు.

బాదల్ శిర్ గర్మీ కరే జబ్ బర్సన్ కీ ఆస్ |
దుష్మన్ కీ కృపాబురీభలీసజన్ కీత్రాస్ ||౨||

టీ|| మేఘావరణ చేసినప్పుడు చాలా గుమా
యింపుగా వుంటుందిగాని తదనంతరము వర్ష స
మృద్ధిచేత సౌఖ్యం కలుగుతుంది. దుర్జనునియొ

క్క కృపవల్లనయినా యేమీఫలితంలేదు. । సజ్జ
నునకు కోపంకలిగినప్పటికీ తదనంతరంలో ఉపకా
రి అవుతున్నది

బేల్ పెచాల్ బరఖాల్ షేకర్త బిరిచ్ఛ సేప్రీ హా।
పా)నీగమ్యేఛా దేనహింవున్ కీవుత్రమరీత్ ॥ ౩।

టీ॥ లత అయితే వర్షాకాలమందు అనే
తనయొక్క అభివృద్ధి దినములయందు వృక్షము
తో స్నేహం చేయుచున్నది అనగా వృక్షము
నుగాని పొదుకర్రనుగాని చుట్టుకోవడం లతకు
స్వభావసిద్ధం గనుక స్నేహము చేయుచున్నదని
తాత్పర్యం. అటువంటిలత ప్రాణములువిడిచిపెట్టి
నప్పటికి వృక్షసాంగత్యము విడిచిపెట్టదు. అన
గా చుట్టుకున్నచుట్టు విడిచిపోదు అని తాత్పర
ము, పుత్రులయొక్క సాంగత్యరీతి యిట్లాటి
దిఅని భావము.

జల్ నహిడూబత కాఠ్ కూక హెూకహాంకీ

రీత్ । అస్నో సీఁచూజా కీయెహ్ బన్దే కీరీత్ ॥

టీ॥ సదిపిటు క్రిరసుగుంచి వెయ్యుడు తెం
డ చేతనసనగా అనచేతను వృద్ధిపొంటింపబడ్డదిలె
నేహాలింప నసుకాలకి అ గేళ్ళు త్తములు
మవల్ల సంరక్షింపబడ్డవన్న సను చ పిచ్చిరు.

సొంతబాన్ద్ సీపిముఖ్ ఖధ గోకాపూర్ ।
మూరె కేటు ఖ్ ధ ఖోసంగ్ త్ సోభ సూర్ ।

స్వాలబిందువు మాత్ర ప్రశిష్పయగుపడి ము
త్యముకతున్నది ఆబిందువే కిర్పూరపురకియం
డి కిర్పూరమగుతున్నది ఆబిందువే సర్పము
ఖమునందుపడి విపవృద్ధి యుచున్నది ము
చెవస యునసప తికే మేమేవ చిచెడ్డ ప్త్రవు
తోకిల్లు ద్దాం అయాముంచద్ది గుణములు భే
దిస్తవని సూరుదా సుగుకల్ వాక్యం

సర్ తాం తాం చేనచ్ జాత్ ।
కేసర్ సేతా యూసేలిపటాల్ ॥ ౬ ॥

టీ॥ రాజు - విద్య - స్త్రీ - లతా - యీనాలు గు ధర్మములున్న వాట్లంతటవి కీర్తి అపకీర్తుల ను స్వయంపొందవు యేలాగున పొందుతవం టే యేరీతివస్తువులు వారినిచేరివుంటవో వాట్ల గుణములను పొందుచున్నవని భావం,

ఆమ్ ఫలే నీచోనివే అరండ్ కాసాంజాయ్ । ఊంచా ప్రీత్ గథా ఆవాజ్ ఘుటక్ ఘుటత్ ఘుటీ జాయ్ ॥ ౭ ॥

టీ॥ మామిడిచెట్టు ఫలించిన తరువాత కొమ్మ లు వంగిపోతవి ఆముదపుచెట్టుఅదీర్ఘముగా యెదుగుతుంది. ఆరంభ మందు విస్తారంగాచేసిన ప్రీతితగ్గిపోతుంది. గార్ధభస్వరం ఆరంభమందు యెక్కువధ్వనికలిగి క్షీణించుచున్నది,

అన్ తర్ ఢేరీజహార్ కాగుఙ్ నేపోలమీత్ । ఐ సీకుబధకూఢోడియ్యోబిస్వాబీస్ ॥ ౮ ॥

టీ॥ లోకమందు చాలామందిజనులయొక్క

మనస్సు విషపుంజముగా వుంటుంది. సంభాష
ణ అయితే అతిమధురముగా తోచబడుతుంది.
కనుక యిటువంటి దుష్టబుద్ధిగలవాళ్లతోటి విశ్వా
సమును విడిచిపెట్టి స్వస్థంగా వుండవలెనని భా
వము.

నగర్ నార్ కుయార్ ఖాలపర్ తీర్ నకీజో। సో
సోంగదేఖాయెచిత్తమెయేనదిజేకహూంగిర్ ధర్
కబిరాయ్ ॥ ౯ ॥

టీ॥ జారస్త్రీలను విహితం చెయ్యక పోవడం
మరచిపోవద్దు. వాళ్లుఅనేకవాట్లువేసుకుంటా
రు. వాళ్లకు చిత్తమందువకటిన్నీ, వాచావకటి
న్నీ చెపుతారని కవిగిర్ధర్రాయ్నొక్క అభి
ప్రాయం.

కాగా క్యాధనలేత హైకోయల్ క్యాధనదే।
మీఠమీఠేబయన్ సేజగ్ మీతాకర్లే ॥ ౧౦ ॥

టీ॥ కాకి యేమిసొమ్ము పుచ్చుకున్నది. కో

యిల గేహంబునందున్న యున్నది మధుకస్తూన వా
కెరయుంచేసి యీయుడు సర్వజనులను ఆకర్షింప
జేయుచున్నది కస్తూరిధర్మనిచేతను కాక సర్వం
నులకు అసహ్యత కలుగజేయుచున్నది. గనుక
నెప్పుడుసంతోషము సర్వజనులకు ప్రియకరమయి
నటువంటి భావం.

హాతక్ చకివా చతురనర్ నిత్పత్ రహత్ ఘు
దాస్ । శక్ గూంఘాంచహూనర్ సదా సుఖీ ప్రథ
రాజ్ ॥ ౧౧ ॥

టీ॥ హాతకిపక్షి - జక్కువపక్షి - చాతుర్య
గుణములపురుషుడు - యీనాలుగు యెల్లప్పుడు చిం
తాక్రాంతులయి తసమర్యాదకాపాడుకుంటూ
నుంటారు అనగా నేమిదోపకారింశమందువిచా
రింకిలమనస్సుతో నుంటారని భావం గాడ్డిధ
గు - గడ్డిగాడిద - మూర్ఖుడు - యీనలుగురును
ప్పుడు తాము యుంటూ సంతోషంతో కేత్ర పెట్టి

పొందుతూ అన్యవస్తు విచారగణలేకుండా సంతో
షంకలమనస్సుతో వుంటారని భావం.

కభూనగాండూ రన్ చెలే కభూనలుచ్ఛా
సీల్। సకిలసభాకూ రామ్ రామ్ బదా హోత్ కబి
జెంగ్ ॥౧౨॥

టీ॥ గాండూ యుద్ధానికి యెప్పుడూ వెళ్లడు
అనిన్నీ, లుచ్ఛా కుయోగ్యత వుండదు అనిన్నీ. అ
టువంటివారితో కూడిన సభకు రాం రాం అని
సలాముచేసి వెళ్లిపోవలసినది అని కబిజెంగుగారి
కృ అభిప్రాయము.

దాతాదాతామగ్రయెఫిర్రి హాగయెమక్ఖీ
చూస్। లేనాదేనా కుచ్ నహీ లడనే కామజ
బూత్ ॥ ౧౩ ॥

టీ॥ దాతలుఅంతాపోయినారు. అంబలితాగే
లోభులు వున్నారు యిచ్చేవాళ్ల పుచ్చుకునేవా
ళ్లుయెవరూలేరుగాని దెబ్బలాటకుసిద్ధముగుతాగ

అంధేర్ నగరీ చౌభూజ్ రాజా టకా సేర్ భా
జీ టకా సేర్ ఖాజా ॥ ౧౬ ॥

టీ॥ చీకటిపట్నం అనగా తెలివితక్కువ
పట్నమునకు తెలివిలేని ప్రభువుఅయివుంటే టం
కమునకు సేరు దొడ్డకూరయు దప్పైన ఆకుకూర
యున్ను టంకమునకు సేరు మిఠాయియు దప్పైనప
దార్థములున్ను యుక్తాయుక్తవివేచనలేకుండా
సమానమైనవెలకే విక్రయించబడును. అనగా
మంచిచెడ్డల వివరం లేకుండావుంటున్నదని భావం.

తులసీవహాఁనజాయ్యే జహాఁఆదర్ నహీఁ ।
ఖీరస్ ఖరాగ్ జాంటీ మేరా జాహోయా యారాన్ ॥

టీ॥ ఆదరణలేని స్థలమునకు సరాజుదగ్గరకుగాని
యితర్లప్రక్కరసుగాని వెళ్లకూడదని తులసీదాసు
గారొక్క అభిప్రాయం.

తులసీపరఘర్ జాయ్యే దుఃఖ్ నకహియే రోయే।
అప్నాధర్మనగవాయ్యే బాత్ నకహియ్యే కోయే॥

టీ॥ పరులయిండ్లకు వెళ్లి తనగొప్ప దుఃఖ
మును చెప్పకూడదు. యేడ్వకూడదు. తనగొప్ప
ధర్మమును పొగడకూడదు. యెవరున్న యేమాట
యున్న పొరుగింట చెప్పకూడదు అనియీకబీదా
సు అభిప్రాయం.

దిల్ కిసీసే దేనా నహీఁ. దిల్ సే దేనా దిల్ - న
హీఁ మిలాతో నహీఁ మిలా - లేకిన్ కంటల్ సే మత్
మిల్ ॥ ౧౭ ॥

టీ॥ తనఅంతరంగమును యెవ్వరికీ యివ్వకూ
డదు. తనఅంతరంగంతో కలసినవానికి యివ్వవ
చ్చును అట్టిఅంతరంగముకలసినవాడు అటు స్తిం
చకపోతేపోవుగాని తక్కువస్వభావం గలవాని
తో కలియవద్దు.

రాధాపదకే కర్ణసే స్వేతపుష్పహై పిర్। రా
ధాపద ఛిపన్ కూంకహ కానమనహి దేశ్॥ ౧౮॥

టీ॥ కృష్ణమూర్తిచేతిలో తెల్లనిపుష్పమువ

కటిపుండగా రాధజూచి అది యేమిపుష్పమని రాధఅడుగగా కృష్ణమూర్తి చెప్పేకపూరుకున్నా రు కారణమేమనగా. తుమ్మిపుష్పమని అనవలసివస్తుంది తుమ్మిపుష్పమనగాఆనబపుష్పా. తుమ్మీపుష్పమనగా నీయొక్క పుష్పమని అర్థముకూడా అవుతుంది. మరిన్నీ తుష్మరీ అని విభజన గాఅంటే నీవుగతించినావు అనే అర్థముకూడా వస్తుంది. అదనిందాస్పదమైవున్నటగినుక శ్రీకృష్ణులవారు వూరుకోవడముకు కారణమయినది. రాధకు యేమికోపముమువచ్చునో అని చెప్పడంు కూనివేసినారు.

రాజాయోగీఅగ్నిజల్ వున్ కీవుల్టీరీత్ । డ స్తారహీంయ్యేథో డేపాలేపరశు రామకీప్రీత్ ॥౧౯॥

టీ॥ రాజు - యోగి - అగ్నిహోత్రం - ఉదకం - యీనాలుగున్ను వారి యిష్టం వచ్చినట్టు ఉల్టీరీతిగానడిచేవారయివున్నారు. వీరుయవరివ

ల్లను సాగి [illegible] గాన కొట్టుగా వరకు రాము
లవానిచే పాలింపబడ్డారు

కిడుప [illegible] ఖా [illegible] శాఖాండ।
మా రాక్షస రాగ సుప్త రాక్షరాండ ॥౨౫॥

టీ॥ చేసును భక్షించెటువంటివన్ని, నేంచె
ట్టుయందున్నడే పురుగు ఖాండకరిసాను యిచ్చ
యిస్తే పన్నుండా, [illegible] రత్నముంచి పంచు, స్వా
రాష్ట్రముసకోంటే యిట్లాగే గుతుంది

చె. కేయురగ [illegible] నవాసమున సక్ ।నలగజ్ షకి
మేషాదర్శ పుష్పపీఠ ।న 5 అస్త సూస రోదో
జేషు హా మ షె ఖురటే గోష్ఠి తద్వ॥ ౨౬ ॥

టీ॥ వకరోకక [illegible] లేవు [illegible] రస్సూ లేదు.
తన్నిక ఉపున తండి [illegible] పీపునా పుట్టా [illegible].
ఆకాశముండూలేక భూమియుండూలేక [illegible]
ప్పుడూ (రహఃసంహారి) మునిపెరట్టి వారినకు
లను [illegible]ంటుంది॥ అదియేమిటి అనగా విచారం॥

జైఁవ్ కజరీకే పాత్ మేఁ పాత్ పాత్ మేఁ పాత్।
జైఁవ్ చతురన్‌కీ బాత్ మేఁ బాత్ బాత్ మేఁ బాత్॥

టీ॥ యేదాకులఅరటి - వకఆకుమీదవకఆకు యేలాగునవుంటుందో చెతురమ్లైనవార్లయొక్క మాటలు, మాటమీదమాట మాటమీదమాట, ఆలాగునేవ స్తవని తాత్పర్యం.

సూర్ సూర్ తులసీ శశీ ఉడుగణ్ కేశవ దాస్। బాకీసబ్ ఖద్యోత్ సై జహాఁతహాఁ కర్ ప్రకాస్ ॥ ౨౮ ॥

టీ॥ సూరుదాసు సూర్యునితో సమానమైన ప్రకాశతగలవాడు. తులసీదాసుచంద్రునితో సమానమైన ప్రకాశతగలవాడు. కేశవదాసునక్షత్రములతో సమానమైన ప్రకాశతగలవాడు. తదితరమ్లైన వార్లు మెరుగుడు బుర్వులతో సమానమైనవార్లని భావం.

సజ్జన్ ఓంఃదిన్ యాద్ కర్ తుమ్ హమ్ లాగీ ప్రీత్।

మన్ చోరో మిల హెూహటియో యెహీ బథన్ కీ
రీత్ ॥ ౨౫ ॥

టీ॥ సజ్జనుడా నీవు నేను ప్రీతిగా కలుసుకున్నరోజు జ్ఞాపకం వుంచుకోవలసినది గొప్పవారియొక్క మనస్సు వకరీతిగా వుండును గనుకయితరరోజులయందు కలుసునూకలియదో.

యిన్ హెూఆవేఅన్ బయిరియుః సేక హెూం
బనాయేచిత్తమెంపూర్ బైరీ ॥ ౨౬ ॥

టీ॥ వైరులయినటువంటి వాళ్లువస్తారు. మనస్సువైరమును పూరావుంచుకొనిమాటద్వారాయేవోవకటిబనాయించి ముఖప్రీతిమాటలు చెపుతూ వైరులుక్రమంచేసుటకు వస్తారనిభావం.

తారాకా తేజ్ మే చందర్ నహీం ఛుపే। సూ
ర్య ఛుపే నహీం బాదల్ ఛాయో। రాత్ పడే గజ
పూత్ నహీం ఛుపే। దాతా నహీం ఛుపే క్రమంగ్ ల
గాయో। చంచల్ నారీ కా సైన నహీం ఛుపే। రీత్

నహీఁ ఛుపే ప్రీతంగా రహో। కిస్ తర్హ కబ్తక్ రహు
అశ్ఖు రాసీ। ఖుర్ర ఛుపే నహీఁ బిభూత్ లగా రహో।

టీ॥ నక్షత్రములు కాంతిమీద చంద్రకాంతి దాగదు. మేఘముయొక్క నీడలయినప్పటికీ సూర్యకాంతి దాగదు అనగా వెలుగుపుడకమానద నుట యుక్తులలో షుత్రయుక్తి దాగిరు దాతపోయినా దాగదు. చంచల స్త్రీయొక్క నేత్రములు దాగవు. యెంతప్రీతిగా వున్నా గుణము దాగదు. ఖురానీలో చెప్పినకవిత్వం యెంతవిభూతి రాసినా ఖర్మం దాగదు

జా ఫ్లూంకహూంచరణమునారీ భోడ్‌కర్। యే
మదనాచంద్రా సౌహైఁ రీతు ఘుటుకులా। భస్మరూ
పగతూం అనూని మణోంసీ। రాధాకిషన్ ప్యారే
ఖాక్ నీయూం నోంలా ॥ ౨౮ ॥

టీ॥ నీయొక్క పాదములు విడిచివేసి యొక్క డకూ వెళ్లను, వామన్మథచంద్రదా నాయొక్క

పాశిణములు నీకుదిగవడుస్తాను నానొక్క్రమ నన్నునీయందు మోహంతోఖండి చనిపోయి నాభస్మషై నీశరీరంమీద నేపడితాను.

బైరేబాన్ ధూంబానియాం జవారీచోర్ । ల
కార్ బటవారీరాగిరునినగర్ నాగ కుంయార్ ॥

టీ ॥ వన్నైకాడున్ను, జూజగాడున్ను, దొంగానున్ను. తనఘొక్క్ర లేనిపోనిగొప్పలుచెప్పకునేవాడున్ను, దుకాణదారుడున్ను, వెత్సమును యిచ్చేవాడున్ను, పట్నవాసంలోఘ నాగంకతగలిగినపట్నవాసజారస్త్రీయందు ర . త్వంమీదను విరోధులు విహితులన్నుఅవుతారు.

క్యాకహూంకర్తార్ నేఅనుచా మెయాకేసంగ్ ।
దీపక్తోచాహతునహీ జల్ జల్ మరేపతంగ్ ॥ ౩౦॥

టీ॥ భగవంతునితో యేమిచెప్పను అనగా యేమిహాశ్చర్యం. యిష్టంలేనివారితో సాంగత్యం చేయడం వ్యర్థం యట్లాగంటే దీపం యేమియి

ర్ఛయించనప్పటికె అందులోపడి కాలిపోయేట
టువంటి మిడతలగుంపుక్కు శ్రమ వ్యర్థమేకదా.

సంతమిలనకూం జాయ్యేతజ్ మమతాఅభిమాన్ ।
జంజంపగ్ ఆగేధరే తంతంజగ్గ్ సమాన్ ॥ ౩౧ ॥

టీ॥ సత్పురుషులను చూచేకొరకు గర్వము నువిడిచిపెట్టి అందరూ వెళ్లడం యుక్తం. అది యెట్లాగంటే అందునిమిత్తం నడిచేవక్కొక్క అడుగునున్న యజ్ఞఫలంతో సమానమైనపుణ్యం లభించుతున్నది.

బ్రిజ్ సముద్ర్ మధురాకమల్ బృందాబన్ మకరంద్ । బ్రిజబనితాసబ్ పుష్పహాయ్ మధుకర్ గోకులచంద్ర్ ॥ ౩౨ ॥

టీ॥ బ్రిజ అనగా వ్రజదేశం. వ్రజమనేటటువంటి సముద్రం. అందులో మధురాపట్నం కమలము. బృందావనం మకరందం గోపికలుకింజల్కములు. అట్టిదేశమందు శ్రీకృష్ణులవారుభృం

గమై సంచరించిరని భక్తజనవాక్యం.

కోటికల్ప కాశబసే మధురాపట్న హజార్ । ఏక్
కల్ప సరయూతట సేతులహైసతుల సదాస్ ॥ ౨౭ ॥

టీ॥ కోటికల్పాలు కాశీయందు నివసిస్తే నెంతఫలమో మధురాపట్నమందు వెయ్యికల్పములు నివసించడంవల్ల అంతఫలం వస్తుంది. వీట్లకంటే సరయూతీరమందు వకకల్పం నివసించడంచేత అంతఫలం వున్నదని తులసీదాసుగారి అభిప్రాయం.

బ్రిజ్ చౌరాసీకోస్ మే చార్ గామ్ నిజధాం ।
బ్రిందాబన్ అర్ మధుపుర బరసానా నందగాం ॥

టీ॥ యెనభై నాలుగు క్రోసుల విస్తీర్ణంగల వ్రజదేశమందు స్వామివారి నిజధామమైనవి నాలుగు గ్రామములు అవియేవనగా బృందావనం - మధురాపట్నమున్ను. బరసానా అనేదిన్ని - నందగాం అనేదిన్ని యీనాలుగున్ను

బన్సీబటసేఁటక్ నహీంకెిషణ్ నామ్‌సోనామ్।
బ్రిందాబన్ సోబన్ నహీంనందిగాంసోగాం॥

టీ॥ లోకమంగు అనేకవృక్షములు వున్నప్ప టికియమునాతీరమందువున్న బన్సీటట్ అనేవటా వృక్షములతో సమానమైనని యేవీకావు కృష్ణనామ [illegible]పగా[illegible]నైనసామ[illegible]యేట కాదు. బృందా [illegible] యేది కాదు నందగ్రామంవంటి గ్రామం యే[illegible]మూ కాదు

ధనలోభ్ యొప వఖ్ ఆవేజమీసే। జిస్ వఖ్ క్రిమంగ్ ధర్తీమేలగావె। అస్మత్ నారీ కౌన జానే। హార్తోఅప్నీపియాభుయిబీచ్ సిధారే॥ ౨౬

టీ॥ లోభియొక్క ధనం కప్పెట్టినది భూమి లోనుంచి యీలావస్తుంది అదియెట్లాగంటే వీడుచచ్చినతరువాత వీడనిభూమిలో కప్పెట్టిన తరువాతను పతివ్రతయోగ్యత ఆవెడపోయిన తరువాత తెలియవలెను.

జహాఁగంజ్ తహాఁమార్ । జహాఁఫూల్ తహాఁఖార్ ॥

టీ॥ విస్తారం ధనం వున్నచోట పాము వుంటుంది అనగా పదార్థములకు దాని యందుగల ఆసక్తిగలవారలయి కొట్టుపుచ్చుకోవడం, ప్రాణహానికలగచెయ్యడం మొదలయిన బాధకములు వుంటవని భావం. యెక్కడ సువాసన పుష్పం వుంటుందో అక్కడ ముల్లు వుంటుందని భావం.

ఖుదాయిన్సాన్ హైధూండే జంగల్ మేదం
డోరాపుకార్ మేలడకా బగల్ మే ॥ ౩౮ ॥

టీ॥ భగవంతుడు వీడిదగ్గర నే వున్నాడు. అరణ్యంలోకి వెళ్లి వెతకవలెనా, అనగా యెక్కడపడితే అక్కడ వుండే భగవంతుని గురించి యెక్కడో వున్నాడని ప్రయత్నంచెయ్యడం యేలాటిదంటే చంకలో పిల్లవాడిని వుంచుకొని నా పిల్లవాడు యేమైనాడని వూరంతటా సాటించినట్టే.

* నహీఁ మొహతాజ్ జేవర్ కా జిసే ఖూబీ ఖుదా

జహాంరాపసర్ వస్తి యెకపహార్‌యార్ । బే
నైరాటాపఫహార్ సయూయెడ్ బకార్ ॥ ౪౩ ॥

టీ॥ ప్రపంచమునకు వక్కడే రాజుఅయితే బహు సౌభాగ్యతగా వుంటుంట గాని బహుత్వస్థైతే బాగా వుండదు అదియేలాగునంటే వకస్త్రీకి యిద్దరు భర్తలు వుంటే యేప్రకారం కూడదో ఆలాగునే.

దొఖుసరోనదీదాక సేహాంరికాబ్ । నతా
బంద్ బాహాంమహిూఆఫ్ తాబ్ ॥ ౪౪ ॥

టీ॥ యిద్దరు రాజులుకలిసివుండగాయెవరూ చూడలేదు. అది యేలాగునంటే సూర్యుడు చంద్రుడు యిద్దరున్ను కలిసి యెక కాలమందుప్రకాశించినట్టే.

కమ్ జరఫ్ రాయిల్మ్ అదబ్ ఆమోఖతణ్ ।
తేగ్ దాదన్ బదస్తైరావ జన్ ॥ ౪౫ ॥

టీ॥ నీచునకు విద్యాప్రాజ్ఞత కలుగచెయ్యడ

ము నేది యేలాగునవుండునంటే దార్లుకొట్టేవా
నికె ఆయుధం యిచ్చినట్టే.

సహోలస్తలాలెబదక్ షాషికస్త్। షికస్తానషా
యద్ దిగర్ బార్ బస్త ॥ ౪౬ ॥

టీ॥ బదక్షాం కెంపును బద్దంగుకొట్టడం సుంభం.
పటులమయింపోయిన కెంపును అరిగీకూర్చడంపరి
యాస అనగా చెరపడం తేలికఅనిన్నీ బాగుచె
య్యడం కష్టమనిన్నీ తాత్పర్యం.

బయక్హాంరాషిద్ దర్ మంజిల్ సె। బెగన్
జద్ దిల్ హైవాన్ మందాబసె। అగర్ బిం కమే
పుర్ కుననీ దజ్ గులాబ్ । సగేదర్రైవుఫ్ తద్
షరదీ మజ్ జలాబ్ ॥ ౪౭ ॥

టీ॥ వకఅయోగ్యుడు సభలో కూర్చున్నట్ట
యితే వుత్తములమనస్సులకు బాధపడును అదియే
లాగునంటే శుభ్రమైనపన్నీరుచే నిండింపబడ్డు
న్నకుండీలో కుక్కనుముంచికలుషంచేసినట్టే.

జాబాంపర్ దహాఁ నేఖిరద్మన్ద్ చీస్త । కలీదే
రేగన్జే సాహెబ్ హునర్ ॥ ౪౮ ॥

టీ॥ నాలుక విద్యావంతుని నోటియందుయే మివస్తువైయున్నదంటే విద్యావంతుని ధనాగారముకు తాళంచెవైయున్నది

చుదర్ బస్తబాషద్ చదానద్ కసె । కెజౌ
హర్ ఫురోషస్త యాపీషగర్ ॥ ౪౯ ॥

టీ॥ కొట్టుతలుపు వేసియున్నగుడుల యేమనుకుందురు. రత్నములు అమ్మువాడో లేక గాజు పెంకులు అమ్మువాడో యేమి తెలుసును.

10255